

Entre la por i la desconfiança

Tots els analistes polítics han escrit alguna vegada allò de "ja es veia a venir" o "ja ho havíem dit", encara que, en realitat, no havien vist a venir res o havien dit i escrit just el contrari. Això val també per a les enquestes d'opinió que, des de fa temps, se sap que només són "una fotografia" i que, fetes tres hores després, donarien un altre resultat. Per tant, a partir d'aquesta constatació potser seria millor dir que no serveixen per a res. En qual-sevol cas, les enquestes franceses van equivocar-se el 1995, ja que preveien una segona volta presidencial entre Jacques Chirac i Édouard Balladur i al final va ser entre Chirac i el socialista Lionel Jospin. De la mateixa manera, el 2002 va tornar a passar una mica més del mateix; aquesta vegada fou l'ultradreta Jean Marie Le Pen qui va prendre la plaça que els sondeigs donaven a Jospin. Ara, al 2007, l'únic que sabem del cert és que Nicolas Sarkozy ha obtingut el 98,1% dels vots del 69% dels militants del seu partit, la Unió per un Moviment Popular (UMP), i que Ségolène Royal, la candidata socialista, es va emportar recentment el 60% dels vots dels militants del Partit Socialista francès. Així doncs, aquests són els dos grandíssims favorits de les eleccions presidencials franceses que se celebraran, en primera volta, el proper 22 d'abril i que s'haurien de trobar confrontats en la segona volta a començament del mes de maig.

Fins fa deu dies les enquestes feien guanyar Ségolène Royal, però ara donen avantatge a Nicolas Sarkozy. L'explicació és senzillament perquè, gràcies a la seva investidura davant 80.000 entusiastes del partit, el petit Nicolas ha crescut. És normal. Però el cert és que els dos candidats tenen límits molt importants: ell fa por, ella no inspira confiança. La por que transmet Sarkozy és tan justificada com la desconfiança que envolta la figura de Ségolène.

Rere les passes de Chirac. Nicolas Sarkozy és, oficialment, liberal i proamericana, partidari del comunitaris-

L'actual ministre de l'interior francès, Nicolas Sarkozy, s'adreça als militants del seu partit, la Unió per un Moviment Popular (UMP), en l'acte celebrat el diumenge 14 de gener en què va ser designat com a candidat per a les properes eleccions presidencials.

Els conservadors francesos han escollit Nicolas Sarkozy com a candidat per a les properes eleccions presidencials. Així, tot apunta, si els sondeigs no es tornen a equivocar, que hi haurà un duel amb la socialista Ségolène Royal. Tanmateix, encara no està clar quin paper hi tindran Jacques Chirac, l'actual president, i Dominique de Villepin, el primer ministre, que no han renunciat a presentar-se.

me i de la mà dura. En el seu discurs d'investidura va exposar una sèrie de reglamentacions destinades "més a protegir la persona que el lloc de treball" que desembocarien en "la creació d'un contracte de treball únic de durada indeterminada que reemplaçarà els contractes precaris". Va aplaudir Jacques Chirac, "ja que va salvar l'honor de França" quan va oposar-se a participar "en l'error que ha estat la guerra de l'Iraq". I si bé va concedir que "el nostre model republicà està en crisi", no va considerar que es tracti d'una crisi estructural sinó "abans de tot, moral i lligada a la desvalorització del concepte de treball". En definitiva, Nicolas Sarkozy va aparèixer com un home que confia en l'estat, que no és un atlantista i que creu que el model universalista republicà encara té futur.

Tanmateix, el problema per a Sarkozy, que és un bon orador, millor discutidor i un cap molt endreçat, és que el seu model polític és Jacques Chirac, és a dir, un home capaç de dir-ho tot, i el seu contrari, el personatge que ha fet famosa la divisa "les promeses només comprometen els que se les creuen". Igual que va fer Chirac, Sarkozy ha traït el seu bàndol, no debades Chirac va "apunyalat l'hereu" legítim que era Chaban Delmas i després féu el mateix amb Giscard d'Estaing, i ara Sarkozy fa temps que clava banderilles a l'esquena de Chirac. De la mateixa manera que va fer Chirac, Sarkozy ha "robat" el partit al fundador -l'RPR en un cas, l'UMP, en l'altre-. Igual com va fer Chirac, Sarkozy ha volgut una entronització davant de multituds: l'acte del passat diumenge 14 de gener ha costat 3,5 milions d'euros. Tot això es pot girar en la seva contra. A més, Sarkozy, com Chirac, va donar a conèixer la seva candidatura a través de la premsa regional i, com Chirac, és un tipus amb una espinada política poc sòlida. Per exemple, els seus suposats èxits com a ministre de l'Interior o, almenys, els que assenyalen, un altre cop, les estadístiques, són molt més d'imatge que reals: onze lleis sobre seguretat en cinc anys, mentre els cotxes continuen cremant i els delictes contra les persones han augmentat. Però les aparences poden ser determinants: el 2002, la manera com les televisions crearen un clima d'inseguretat ciutadana -d'incidents

n'hi havia pocs, però van ser potenciats a l'extrem- feren perdre a Jospin, que apareixia com un candidat dèbil enfront de la delinqüència.

Per tant, els resultats de Sarkozy com a ministre no són gaire bons, però ell pot intentar dues coses: fer-los brillar més del que valen i dir que haurien estat millors si els jutges haguessin tingut la mà dura que ell demanava des

ta les normes democràtiques. Per exemple, quan els seus problemes matrimonials van fer-se públics i notoris, Sarkozy va intentar frenar la publicació de tot el que fes referència a la seva separació de Cecília, la seva esposa. Quan el setmanari -de dreta i pro-sarkozysta!- *Paris-Match* va publicar les fotografies de Cecília amb el seu amant a Nova York, Sarkozy va dema-

La por que transmet Sarkozy és tan justificada com la desconfiança que envolta la figura de Ségolène

d'Interior. I fa les dues coses. Els electors el creuran? De fet, Sarkozy es presenta com a candidat de la "ruptura", però fa cinc anys que forma part del Govern. Potser per això parla de "ruptura tranquil·la". Per què no? Als mexicans, durant més de setanta anys els va governar el Partido Revolucionario Institucional, i tothom trobava fantàstica la paradoxa.

Chirac i Villepin, a la contra. Ara per ara, però, el que està per veure és què faran el president Chirac i el primer ministre Villepin. De moment, tots dos estan disposats a fer el que sigui per barrar el pas a Sarkozy a la presidència. El que no està clar és si Chirac i Villepin es presentaran com a candidats alternatius. En el cas de Chirac, l'opció només existeix si es produeix una gran crisi internacional que impliqués França. Per exemple, al Líban o a la Costa d'Ivori. En un cas semblant, l'experiència i el *savoir faire* de Chirac el farien de nou un bon candidat. Si no és així no té cap raó ni per intentar-ho, tret que vulgui fer el ridícul. I el mateix passa amb Villepin: la seva oportunitat depèn només de la possibilitat que Sarkozy, per les raons que sigui, s'enfonzés en els sondejos. Òbviament, entre les raons possibles hi ha la capacitat de Villepin per filtrar notícies o dades -certes o no- que dinamitin la figura de Sarkozy.

Mentrestant, però, la qüestió que més preocupa bona part dels francesos és el tarannà de Nicolas Sarkozy, que pateix un problema de necessitat de ser estimat i, sobretot, que no sempre respec-

nar el cap del director de la revista. I el va obtenir. Els redactors de les televisions i ràdios públiques han rebut comentaris crítics de l'entorn de Sarkozy quan no han presentat al ministre sota una llum prou favorable. El nou cap d'informatius de la cadena privada RTL va ser negociat amb Sarkozy, que, quan s'enfada, és capaç de no assistir a un consell de ministres. Les seves amenaces són llegendàries. L'actual primer ministre, Dominique de Villepin, creu que Sarkozy és "un home perillós" que no té "l'equilibri psicològic" que requereix el fet de ser cap d'un país com França. Cal dir que els francesos es diuen exigents pel que fa a la qüestió, i que ni un Bush, un Aznar o un Berlusconi, amb les seves atzagaïades, no serien ben vistos. Amb Sarkozy estarien, doncs, disposats a canviar de registre? No podem oblidar que aquest home que diu "que ha canviat des del moment en què m'heu designat", quan era ministre de Finances, va convidar Tom Cruise a visitar els "seus" locals a Bercy. Volia afiliar-se Cruise a la UMP? Nicolas i Cecília pensaven entrar a l'església de la Cienciologia? Creia que el protagonista de *Missió impossible* li explicaria com conquerir el poder? El fet és que el petit Nicolas, el més petit dels germans Sarkozy, el menystingut de la mare, el qui es va criar sol, el qui no volia ser jove perquè tenia pressa per ser alcalde, perd el nord quan coneix un famós. Inquietant.

Octavi Martí
París